

Caspari Center NYHETER

November 2008

Utruster den
neste generasjonen av
Jesus-troende jøder

**"Jeg har blitt
kjent med brødre
og søstre fra hele
landet og
hele verden..."**

36 Jaffa Rd., PO Box 46
Jerusalem 91000, Israel
Telefon: +972 2-6233926
Faks: +972 2-6251933
E-post: Caspari@caspari.com

Vårt USA-kontor:
PO Box 147
Wheaton,
IL 60189 USA
Telefon: +1 630-668-3328
Faks: +1 630-668-6473
E-post: CaspariUSA@caspari.com

www.caspari.com

"Caspari Center er mer enn bare en arbeidsplass!"

Messele Mamo har arbeidet som prosjektkoordinator for Caspari Center i fire år. I oktober forlot han Caspari for å ta fatt på medisinstudier i Romania. Vi ba Messele dele noen tanker om sitt liv og sin tid på Caspari.

"For meg har arbeidet på Caspari ikke bare vært en måte å skaffe meg inntekt på. Det har vært et sted hvor jeg har kunnet tjene Herren. Disse årene har for meg vært en skole for livet! De har preget meg og jeg har lært utrolig mye!" sier Messele.

Messele er en messiansk jøde med etiopisk bakgrunn. Han kom til Israel med sin familie i 1992, 25 år gammel. Noen år senere, mens han arbeidet for et parkeringsselskap, kom han i snakk med et par eldre utlendinger som fortalte ham om deres kristne tro og gav ham en bibel på amharisk. Messele hadde hørt om Yeshua (Jesus) i Etiopia, men nå når han begynte å lese bibelen opplevde han at Guds ord nådde inn til hjertet for første gang. Han kom til tro og ble med i en etiopisk messiansk menighet. Da han senere ble spurt om å jobbe for Caspari hadde han allerede vært en regelmessig bruker av biblioteket en stund.

"Jeg har lært mye om tverrkulturell kommunikasjon og samarbeid i min tid ved Caspari Center. En av mine oppgaver har vært å koordinere Casparis ledertreningskurs. Det har vært veldig berikende å kunne forberede studiemateriell og være med på undervisningen. Selv etter mer enn 10 år i Israel var mine kontakter primært i det etiopiske miljøet. Nå, gjennom arbeidet med studieprogrammene og kontakt med resten av Casparis internasjonale stab og studenter, har jeg blitt kjent med brødre og søstre fra hele landet og hele verden jeg har spesielt lært å forstå israellere bedre og deres måte å kommunisere på", sier Messele.

Messele er gift og har fire barn. Han er aktiv i undervisning i sin messianske menighet og i fellesskap for etiopiske troende i Jerusalem. "Jeg ser at min forståelse av Guds ord og måten jeg formidler det har utviklet seg gjennom tiden min på Caspari. Jeg blir veldig imponert over innsatsen og den gode holdningen til voluntørene på Caspari, i møte med en fremmed og til tider utfordrende hverdag. Vanskeligheter, ikke minst i forhold til den usikre visumsituasjonen, fører bare til at folk blir enda mer avhengige av bønn og de fortsetter likevel trofast i tjenesten."

Som far har Messele også hatt mye nytte av et av hans andre ansvarsområder, Sabbatsskoleseminarene. "Jeg har lært mye om hvordan jeg kan forholde meg til mine barn og lære dem opp i troen. Og det virker! Jeg lærer dem å være selvstendige og stå fast i deres tro, på en høflig måte."

Messele har vært et viktig kontaktpunkt for Caspari til de etiopiske messianske menighetene og har bidratt med viktig innsikt inn i dette miljøet og deres spesielle utfordringer. Gjennom ham har Caspari kunnet støtte de etiopiske troende gjennom undervisning og oversettelse av studiemateriell til amharisk. Flere etiopiske troende har også deltatt i Casparis ledertreningskurs. Messele ser verdien i at de etiopiske troende i større grad enn før verdsetter messiansk (kristen) undervisning, og han tror dette vil være avgjørende for den kommende generasjon etiopiske troende.

Messele fortsetter: "Gjennom mitt arbeid på Caspari har jeg lært at jeg har mye å bidra med blant de troende i landet og jeg vil oppmuntre alle mine søsken i troen til å engasjere seg i tjeneste for Gud og la ham bringe fram det beste i oss!"

En av Messeles beste egenskaper er hans villighet til å lære stadig nye ting. Dette er også grunnen til at han nå vil virkelig gjøre sitt ønske om å studere medisin. "Jeg er spent på å se hva Gud vil lære meg gjennom denne nye opplevelsen og jeg ser fram til en spennende tid i Romania."

Vi er veldig takknemlige for Messeles innsats og engasjement for Casparis arbeid. Vi ber om at dere husker ham og hans familie i dere bønner. Vi ønsker ham Guds velsignelse i det som ligger foran ham.

Etiopiske messianske jøder i Israel

I følge tradisjonen har de etiopiske jødene sin opprinnelse i Dans stamme. Tradisjonen forteller at i det niende århundre f.kr. kom medlemmer av Dans stamme som flyktet fra krig til det etiopiske høylandet og bosatte seg der. Dagens etiopiske jøder regner sine røtter tilbake til denne gruppen. Denne jødiske gruppen levde i total isolasjon fra resten av den jødiske verden fram til 1860 da en kristen misjonær, med jødisk bakgrunn, besøkte den jødiske gruppen i Etiopia. Gjennom ham ble kontakter også etablert med resten av den jødiske verden.

Selv om denne gruppen alltid har holdt seg strengt til den jødiske tradisjon, er deres tradisjon før-talmudisk. De feirer f.eks. ikke Chanuka. De ble offisielt anerkjent som jøder av Israels sjefrabbiner, Ovadia Yosef, i 1975, selv om de uoffisielt var anerkjent av rabbinere fra 44 land siden 1940-tallet.

På grunn av den ustabile politiske situasjonen i Etiopia ble situasjonen for religiøse minoritetsgrupper i landet forverret. På 1980-tallet forbød den etiopiske regjeringen praktisering av jødisk tro og undervisning av hebraisk. Etersom gruppen var anerkjent som jøder hadde de mulighet til å immigrere til Israel.

Det har vært to store immigrasjonsbølger av etiopiske jøder til Israel. Fra november 1984 til januar 1985 bragte "Operasjon Moses" 8000 jøder til Israel. Den neste bølgen kom i mai 1991, da 14 300 kom til Israel under "Operasjon Salomo". Man regner med at ca. 100 000 etiopiske jøder bor i Israel idag. Omtrent 15 000 er fortsatt igjen i Etiopia.

Det har vært spesielt utfordrende for denne gruppen å bli tatt opp i det israelske samfunnet. Mange vanskeligheter oppstod i møte mellom en førindustriell afrikansk livsstil og det moderne Israel. Dette har spesielt påvirket barn og unge som stiller svakt både i forhold til utdanning og økonomi i sammenligning med andre grupper.

Innen det etiopiske miljøet finnes det en del Jesus-troende jøder. Idag regner en med at det finnes mellom 800 og 1200. De fleste tilhører åtte menigheter i tillegg til en del husgrupper, som alle har amharisk som primærspåk og holder fast ved en afrikansk tilbedelsesform. I disse menighetene har undervisning for barn tradisjonelt ikke hatt en viktig plass og dermed er det fare for at barn ikke forblir i menighetene når de vokser opp. Når barn i tillegg vokser opp med hebraisk som hovedspåk, fører det lett til et gap mellom generasjonene.

Caspari Center har hatt kontakt med den Jesus troende etiopiske gruppen i flere år og har arrangert undervisningsopplegg for dem, sendt medarbeidere til å hjelpe med barnearbeid i menighetene, og oversatt bøker som kan brukes av medlemmene. I tillegg har en rekke etiopiske studenter deltatt i Casparis ledertreningskurs de siste årene.

Behovene blant de etiopiske menighetene er fortsatt store. Caspari Center ønsker fortsatt å støtte og styrke den neste generasjonen troende, og menighetene i Israel.

Bokprosjekt til støtte for de Jesus-troende etiopiske jødene i Israel

Sommeren 2007 gav Caspari ut boken *Raising Children in the Fear of the Lord*. Boken består av en rekke artikler skrevet av lokale pastorer, barnearbeidere og foreldre fra de messianske menighetene. Boken, som tar opp en rekke problemstillinger rundt barneoppdragelse og foreldrerollen i den israelske konteksten, ble utgitt på tre språk: hebraisk, engelsk og russisk. Boken har allerede blitt distribuert i 1300 gratis eksemplarer i menighetene i Israel. I disse dager fullføres en amharisk oversettelse av boken som snart vil være tilgjengelig for etiopiske menigheter og foreldre.

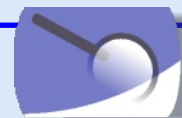
Caspari Center har også støttet et annet amharisk bokprosjekt, som ble initiert og utviklet av vårt stabsmedlem, Messele Mamo. Han og en gruppe frivillige har utviklet en hebraisk-amharisk bibel med paralell tekst på de to språkene. Denne bibelutgaven vil hjelpe det etiopiske miljøet å knytte sammen to generasjoner i menighetene. Den eldre generasjonen kan lese bibelen på sitt adopterte lands språk mens de samtidig kan se teksten på sitt morsmål. Den yngre hebraisktalende generasjonen kan gjennom bibelteksten opprettholde kontakt med sine røtter og det amhariske språk. Bibelutgaven vil bli trykket i løpet av de kommende månedene og skal distribueres gratis i Israel.

Media Review

Utvalgte sitater fra Caspari Center Media Review

Caspari Center utgir en ukentlig oppsummering av artikler skrevet i den israelske pressen som omtaler messianske jøder, jødisk-kristne relasjoner, misjonsarbeid og kristne i Israel. For å motta "Media Review" gratis (på engelsk) send e-post til subscriptions@caspari.com eller register deg på vår nettside: http://www.caspari.com/media_review/.

I følge Jerusaelm Post (6. Oktober) "stanset en bølge av opphissede protester Jews for Jesus' radiokampanje i forrige uke." Med slagordet: "Yeshu [en nedlatende jødisk betegnelse på Jesus] er lik Yeshua [Jesus] er lik yeshua [frelse]."

Radioannonsen som ville informere tilhørerne om at "navnet Jesus er likt frelse" konkluderte med spørsmålet: "Er du forvirret? Ring det følgende nummer for mer informasjon". I respons til avgjørelsen sier Dan Sered, leder for Jews for Jesus i Israel, "alt vi prøver å oppnå er å dele vår tro. Vi vil gi israelere muligheten til å vite at Jesus døde for våre synder og stod opp den tredje dagen. De fleste israelere har aldri hatt muligheten til å høre om Jesus..."

Radiokampanjen var del av en større publisitetskampanje som inkluderte fullsides annonser i landsdekkende aviser. I tillegg delte Jews for Jesus ut litteratur i Nahariya, Kiriya Shmona og Haifa-området.

Orkesterplass for et år ved Caspari Center i Jerusalem

(utdrag fra Christian Lilleheims blogg)

Utdrag fra en samtale

Hadde avtalt å treffe Eliyahu ikveld etter en liten jobbeøkt.

Vi møttes på Zion Square og tok en matbit og en kaffe sammen.

Litt etter litt kom samtalen inn på forholdet mellom jøder og kristne.

Jeg fikk forklart ham at folk fra vesten og kristne mennesker ikke er synonyme, noe jeg mistenker han for å ha trodd litt på. Jeg forklarte ham at anti-semittisme ikke på noen som helst måte kan forsvares ut fra det nye testamentet, men at mange mennesker i løpet av historien, med hell, har klart å overbevise andre om det motsatte.

Litt lenger ute i samtalen ville han forklare hvem Messias er for jødene. Følgende er en sammenfattelse etter hukommelsen:

"Messias skal komme og dø som et offer for oss, slik at vi blir rene og synden fra Eva ikke lenger skal skille oss fra Gud. Messias er mer enn en mann, og mer enn et dyr som blir ofret. Han er guddommelig og er sendt fra Gud. Han skal gå i døden for oss og gjenoppstå fra de døde."

Jeg spurte.

- "Har du lest Det Nye Testamentet"

- "Nei"

- "Det kunne høres sånn ut, for det du nettopp sa er alt hva Det Nye Testamentet forteller om Yeshua"

- "Ja, vi har vel en del til felles. Som en sønn har arvet mye fra sin far, har vel dere en farslikhet med oss jøder"

- "Forskjellen er at dere venter på Messias, vi tror at Yeshua er Han"

- "Ja, men jeg tror ikke alt som står i Tanach (Det Gamle Testamentet) om Messias er sant om ham, Han skal komme fra Davids ætt."

Dette er ikke en ordrett samtale, men det var slik hovedpoengene så ut. Riktignok skulle jeg til å si at Yeshua er av David ætt, men samtalen ble avbrutt på dette tidspunktet.

Litt lenger ute i samtalen spurte jeg ham om han kunne tenke seg å lese Det Nye Testamentet. Vi hadde nettopp snakket om alle de gode historiene i Tanach og jeg sa til ham at det finnes mange gode historier i Det Nye Testamentet. Desverre ble svaret et blankt avslag. Jeg sitter igjen med intrykket at det ikke ville være rett for ham å plukke opp Det Nye Testamentet, det henger fortsatt for mange fordommer i veien for dette.

Vær med å be om at Eliyahu må bli søkende etter sannheten. Sannheten som setter fri.

Bønneemner

-Messele, hans familie og studier i Romania

-De Jesus-troende etiopiske jødene og deres menigheter i Israel, spesielt barn og unge i miljøet

-Det kommende sabbatsskoleseminaret

-Det nye semesteret med ledertreningskurs

-Vår stab, rekruttering av nye medarbeidere i Israel og USA og visumsituasjonen for våre arbeidere

---

Ønsker du mer informasjon om Caspari Center og vårt arbeid ta kontakt:

E-post: caspari@caspari.com

Nettside: www.caspari.com

Du kan støtte vårt arbeid gjennom forbønn, volontørtjeneste og gaver.

Send din gave til Den Norske

Israelsmisjon, kontonr.:

3000.15.24425

(merk "Gave - Caspari")

GoodSearch
YOU SEARCH WE GIVE™

Søk på internett med Goodsearch.com og hver gang du søker støtter du Caspari Center med en cent.

Du kan også handle på nett ved å bruke GoodShop.com og en prosentandel av hvert kjøp vil bli gitt til Caspari Center. Over 600 større nettbutikker er tilgjengelige, deriblant Amazon.com. Vær med å støtt Caspari Center på nett!

